

POLIITISESTI ja industria-
lisesti yhdistyneen köyhäli-
sön voimaa ei mikään mahti ma-
ilmassa kukista.

TOVERI

LÄNNEN SUOMALAISEN TYÖVÄESTÖN ÄÄNENKANNATTAJA

ORGAN OF THE FINNISH WORKERS IN THE WESTERN STATES. THE ONLY FINNISH DAILY IN THE WEST

No. 45

Perjantaina, helmik. 23.—Friday, Feb. 23.

KYMMEN ES VUOSIK. VOL. 10.—1917.

Linjalaiva Celtic ajanut miinaan---Tieto tapahtumasta pidätetty?

New York, 22 p. helmik. — Amerikan linjan laiva Philadelphia on saapunut tänne juuri Liverpoolista tuoden tiedon, että Val-kosen tähden linjan laiva Celtic on ajanut miinaan viikko takaperin 12 tunnin matkan päässä Liverpoolin satamasta. Philadelphia ja Celtic olivat yhdessä englantilaisen apuristeilijä Canadan vartiointina lähteneet Liverpoolista Philadelphia kulkien edellä 30 minuuttia. Aamulla oli Celtic näkyvässä ja Philadelphia oli pysäytetty saatuaan Celticiltä langattomalla avunpyynnön. Pian oli tullut tieto, että Celtic oli vioittunut miina-rajahdyksestä mutta voitoin suuremmita vaurioita hinata Liverpooliin takaisin. Philadelphian komennuskunta oli salannut tiedon tapahtumasta niin kauan kunnes laiva oli ehtinyt kielletyn alueen ulkopuolelle, jonka jäseltä siitä vasta saatiin laivalla varmenpi tieto.

Celtic oli 20,904 tonnin kantoisen. Laivalla ei ollut matkustajia. Takäläisestä Valkosen tähden linjan konttoorista on tiedusteluihin vastattu selityksellä, ettei laivan suhteen tiedetä mitään muuta kuin, että se lienee Englannissa.

New Yorkiin saapuneella amerikalaisella matkustajalaivalla

Philadelphialla saapui monioita upotetuilla englantilaisilla laivoilla olleita amerikalaisia. Housatonin miehistöstä saapui 15, Japanese "Princein" miehistöstä 26 ja myöskin viisitoista höyrylaiva Erwin L. Fischerin miehistöstä. ("Erwin L. Fischerin" osti Ranskan hallitus Amerikasta, mutta saksalaiset upottivat laivan kun sitä oltiin viemässä Ranskaan.) Linjalaiva Africa pelastuneet ovat kertonut, että laivan kapteeni oli pelastunut joutumasta saksalaisten vangiksi otettuna päähänsä palveluskuntaan kuuluvan miehen lakin ja asettuen miesten joukossa venheeseen. Laiva oli yrittänyt nähtävästi karata submariinilta, koska vasta 29:s submariin ampuma laukaus oli pysäyttänyt sen lyömällä pahan vuo-

Lisää kymmeniä laivoja upotettu

Lontoo, 22 p. helmik. — Submariinien hävitys työ on taasen kiihtynyt huomattavassa määrässä, sikäli kuin siitä voi päätää saatavana olevista virallisista tiedoista. Englantilaisen purjelai-va Centurionin miehistö on ilmoitettu saapuneen maihin samoin kuin on ilmoitettu upotetuksi höyrylaiva Brigade. Centurion oli 1,828 tonnin ja Brigade 425 tonnin kantoisen. Cen-

(Jatkoa toisella sivulla)

Pakkopalveluksen vaadinta "päivä-järjestyksessä"

Canadian isänmaalliset eivät u-
noida keinoja, jolla "puolus-
tusvoimia" voitaisiin äkkiä li-
sätä.

Ottawa, Ont., helmik. 22. — Lausunto, jonka kansallisen palveluksen toimituskunta (National Service Board) joitakin päiviä sitten antoi askettiin toimit-
tamansa väenlaskun johdosta, suosittaan nostoväkiasetuksen pikaista voimaansaatamista, jotta saataisiin riittävästi väkeä kaikkien sodankäyntitarkoituksiin, on herättänyt suurta mielenkiintoa Canadian kaikissa osissa ja ikäänkuin vahvistukseksi toimituskunnan mielipiteille on hallitukselle saapunut eri taholta useita sähkösanomia ja kirjelmia, joissa suositellaan Canadian puolustusvoimien lisäämistä tuossa asetuksessa säädetyllä tavalla.

Hallitus ei ole vielä antanut mitään lausuntoa, joka osoittaisi, mitä se aikoo tehdä edellain-
tun kysymyksen suhteen, joka nykyisin, enemmän kuin koskaan ennen, näyttää olevan päivä-järjestyksessä.

Kaupungin valtuusto vaatii pakkopalvelusta.

North Bay, Ont., Canada, helmik. 21. — North Bayn kaupungin valtuusto kokouksessaan maanantai-iltana päätti vaatia Canadian hallitusta voimaansaatamaan n.k. nostoväkiasetuksen (militia Act) ja kutsuaan siinä määritellyn ensi luokan miehet aseisiin; ehkäisemään aseku-
toisten siirtymisen Yhdysvaltoihin; ottamaan hallituksen hal-
tumaan kaikki sodankäynnille välttämättömät yleishyötyvälineet; antamaan enemmän huomiota ja apua vintamasta palaaville sotilaille, ja parantamaan rekryt-
tikokelasten lääkärintarkastusta, siten, ettei siinä olisi mitään vii-
vyyksiä iä "kokelasten" terveyden-
dentila tulisi kertaikkiaan kel-
vollisesti todetuksi, samalla kun
ketaan kellovillista ei hyljättäisi.

Valtuusto varusti pontensa

(Jatkoa toisella sivulla)

"Vallankumous" Indian kapinallisten kesken Amerikassa

San Francisco, 21 p. helmik. — "Hindustan Gadar", Indian vallankumouksellisen liikkeen äänenkannattaja on saanut uudet toimittajat, hindujen vallankumouksellisen (Gadar) liiton amerikalaisen poliisien avulla ja-
jaessa entisen johtomiehen Rham Chandran apulaisineen pois toimituksesta ja ottaessa lehden uusiin käsiin. Tämän, kapinallisen puolueen sisäisen vallankumouksen sanotaan päät-
tyn Astoriassa pidetyssä hin-
dujen kokouksessa, josta oli lä-
hettä erikoinen lähetystö aja-
maan Chandran pois lehden toi-
mituksesta.

Chandra apulaisineen ei teh-
nyt vastarintaa. "Me emme ha-
lua verenvuodastusta", selitti yk-
si toimituskunnasta. Kuitenkin
Chandra on vakuuttanut, että
hän tulee perustamaan uuden o-
man "Gadar"-lehden aistamat-
ta isännöivän kapina-liiton toi-
meenpanevan komitean määräyk-
siin.

Liitto on toiminut saadakseen
aikaa kapinan Itä-Indiassa. Eng-
lannin hallitusta vastaan ja va-
pauttaukseen sen kautta Indian
Englannin yliherruudesta. Rham
Chandra on toiminut liiton agi-
taattorina ja johtomiehenä. Mistä
kysymyksestä on erimielisyys
Chandran ja hänen seuraajien-
sa kesken syntynyt eivät liiton
ulkopuoliset henkilöt ole paljoa
saaneet selvää.

Sotatarvetehtaan räjähdys surmannut 1000 henkeä Dresdenissä?

Lontoo, 22 p. helmik. — Central News uutistoimisto ilmoittaa Kristiniassa Afton Posten'in ker-
toneen, että Dresdenissä, Saksas-
sa viime joulukuun lopulla ta-
pahtuneesta sotatarvetehtaan rä-
jähdyksessä oli vähintään 1,000
henkeä saanut surmansa. Teh-
tälä työtään työskennelleen
30,000 työläistä ja — niin ker-
to juttu — oli keisari käynyt
tehtaalla tarkastamassa laitosta
päivää ennen räjähdystä.

ARKANGELIN SOTATARVE-RÄJÄHDYS SURMANNUT TUHANSIA?

Berlin, 21 p. helmik. — (Langattoman lennättimen kautta). Köpenhaminasta on ilmoitettu, että sinne Venäjän satamista saapuneet laivat ovat tuoneet tiedon Arkangelissa tapahtuneesta sotatarvevaraston räjähdyksestä, jossa on — niin tiedontuotjat ker-
tovat — 1,500 henkeä saanut sur-
mansa ja 3,000 haavoittunut. Rä-
jähdys tahtui laivasto-asemalla
kun sotatarpeita otettiin siitä
tuoneesta höyrylaivasta. Tästä
höyrylaivasta ei jäänyt mitään
jäljelle ja kaikki kilometrin mat-
kan lähempänä räjähdyspaikkaa
olleet henkilöt saivat surmansa
taikka haavoittuivat. Rahalli-
nen vahinko lasketaan 50 milj.
ruplaksi.

Räjähdyksestä ilmoitti Venä-
jän hallitus t.k. 4 p. virallisesti
ilmoittain 30 henkeä saaneen sur-
mansa ja noin 300 haavoittuneen.

Poliisi vuodattaa työläisten verta Philadelphissa, Pa.

Philadelphia, 21 p. helmik. — Verinen kahakka tapahtui tänään Franklin Sugar Refining Co:n sokeritehtaan edustalla. Kahak-
kassa poliisit ampuivat kuoliaak-
si yhden lakkolaisen ja haavoit-
tivat 9 vaarallista, joista yksi
John Bromley ei ollut lakkolai-
nen vaan muitten asiointensa
kautta sattunut paikalle. Häntä
amputi poliisi vatsaan.

Kuoliaaksi ammutun lakkolai-
sen nimi on Marequenas Det-
kobcz, ja oli hän noin 30 vuoden
ikäinen mies.

...oin viikko taaksepäin julis-
tivat sokeritehtaan työläiset lak-
kon vaatien 3c ylennystä tunti-
palkkaan ja lyhyempää työpäivää.
Lakkoon yhtyi alussa noin 500
miestä ja lakkolaisten luku-
määrä lisääntynyt siksi kunnes
tehtaan täytyi olla suljettuna
muutamia päiviä. Tehtailijat sul-
kiessaan tehtaansa, ollen yhdes-
sä kaupungin kauppiasliiton
kanssa saivat kaupungissa ai-
kaan "sokeripulan", jonka jäl-
lä ei työväestölle myöty sokeria
muutoin kuin tavattoman korke-
asta hinnasta. Sen jälkeen yrit-
tivät tehtailijat panna työt teh-
tälä käyntiin hankittuaan nee-
keryläisiä rikureiksi.

Tämänpäivän kahakan paikal-
le johti lakkolaisia Mrs. Shadle
kulkien mielenosoituskulkeen
etunäkö kantaan pientä lasta
syliinsään. Hänen jälestaan tuli
suuri joukko lakkolaisten vaimo-
ja, joilla useimmilla oli niinkään
lapsia sylissään. Kaikki selitti-
vät olevansa matkalla yhtiön
konttooriin vaatimaan yhtiön i-
sännöistä myöntymään työläisten
vaatimuksiin.

Naisjoukkueen pidi tehtälä
oleva poliisivartija samalla
kun ratsupoliiseja joukko ajaa
karauttamaan katu ryntäsi takaa
työläisjoukkueen niskaan. Lak-
kolaisnaisia seuranneet miehet
yrityivät pidentää ratsupoliisin
hyökkäystä, mutta heidän vas-
tustuksensa murtui kun poliisi-
reserviläiset — pysyivät —
ampuivat väkijoukkoon muuta-
mia yhteislaukauksia.

Nälänhätä Kreikassa

Lontoo, 22 p. helmik. — Atee-
nasta saapuneiden tietojen mu-
kaan on Piraeusissa ja Ateenassa
tapahtunut nälkäkapinoita. U-
seita henkilöitä on haavoittunut
kahakassa. Liikehoneyet ovat
suljettu samoin kuin tullivirasto
ja muut yleiset virastot.

Liittoutuneet ovat edelleen y-
läläpätneet Kreikan saattoa, koska
kreikkalaiset eivät ole luovutta-
neet aseitaan liittoutuneille. Krei-
kan sotajoukoilla on ollut 140,
000 kivääriä, näistä tiedetään
joukon joutuneen bulgarialaisille
kun Makedonian itäisimmän osan
linnoitusväki antautui bulgaria-
laisille. Saksalaiset ilmoittavat
antautuneitten kreikkalaisten lu-
von 25,000. Myöskin on Venize-
lon joukoilla Salonikissa ja poh-
viedä ja millä hinnalla.

(Jatkoa toisella sivulla)

"Muori"-Jones joh- tamaan New Yorkin naisten leipä- taistelua

New York, 22 p. helmik. —
Tunnettu työväen agitaattori
"Muori"-Jones on saapunut tän-
ne ottaakseen osaa työläisten
taisteluun elintarpeitten hintojen
kohoamista vastaan. Lauvantai-
na iltapäivällä suunnitellaan
suuren 10,000 naista käsittävän
mielenosoituskulkeen toimen-
panemista ja "Muori"-Jones on
luvannut johtaa kulkeen kau-
pungintalolle ja ellei kaupungin
hallitus ryhdy toimenpiteisiin
lupaa hän viedä nälkäiset naiset
Washingtoniin, D. C.

Mellakoi ruokatavarakauppo-
jen edustoilla jatkuu edelleen,
vaikka metelit ovat olleet vähen-
män huomattavia.

Missouri Pacific rauta- tie myyty huuto- kaupalla

St. Louis, Mo., helmik. 21. —
Missouri Pacific rautatie myytiin
tällä tänään huutokaupalla new-
yorkilaisille R. H. Nielsonille ja
J. W. Holmesille \$16,151,000.
Kumpikin ostajista edustaa yhti-
ön uudelleenjärjestämiskomiteaa.

Postiyhteys Amerikan ja Skandinavian mai- ten välillä alkanut uu- delleen

Lontoo, 22 p. helmik. — Yh-
dysvaltain ja Norjan sekä yleensä
kaikkien länsi-Euroopan mai-
ten välillä on alkanut uudelleen.
Englannin hallitus edelleen pi-
dättää oikeuden tarkastaa puoli-
ottomien maitten laivat, mutta
tarkastus tulee toimittavaksi
missä englantilaisessa taikka
Englannin liittolaismaitten sata-
massa tahansa. Skandinavian
ja Amerikan väliset laivat voi-
vat tarkastuttaa lastin Halifax-
issa.

PRESIDENTTI AIKOO VAATIA LISÄÄ VALTAA

Saksan ja Yhdysvaltain "riitai-
set" välit aiheena "esitelmään",
joka hän tulee pian pitämään
kongressissa.

Washington, D. C., helmik. 22.
— Presidentti Wilsonin sanotaan
jo "itseasiassa" päättäneen pitää
puheen kongressille Saksan ja
Yhdysvaltain väleistä ennen kon-
gressin nykyisen istutokauden
loppua.

Seitsemän dollarin riita aiheena kahden kuo- lemaan

Portland, Ore., helmik. 21. —
Raivostuneena otaksumastaan
seitsemän dollarin menetyksestä
John Diaz, 40-vuotias meksicolai-
nen, amputi 36-vuotiaan espanja-
laisen Angelina Boistin (tunnet-
tu myöskin nimellä Costa Sera-
fina) Erickson hotellissa, 24½
North Third St., klo 1:15 tänään
iltapäivällä ja amputi sitten kuo-
lettavan kuulon omaan päähänsä.
Diazin ja naisen kuultiin riite-
levän kongilla, mutta kukaan ei
kiinnittänyt siihen erikoisempaa
huomiota. Diaz väitti jättäneen-
sä \$7 pöydälle mainitussa hotel-
issa, missä hän oli majoillut vii-
meiset kolme vuorokautta. Tä-
män piti olla maksuksi hotellis-
sa oleskelusta. Naisen mentyä
huoneeseensa n:o 58 seurasi
Diaz häntä ja amputi hänet ja
itsensä siellä.

Canada säännöstelee paperin vientiä

Ottawa, Ont., helmik. 21. —
Canadassa valmistettua sanoma-
lehtipaperia ei tästä lähtien voida
lähettää ulos Canadasta ilman
tulliministerin antaman ohje-
säännön mukaista lupakirjaa.
Ministerillä on valta määrittää
kuinka paljon paperia voidaan
viedä ja millä hinnalla.

Nälänhätä Venäjällä

Lontoo, 22 p. helmik. — Daily
News'in kirjeenvaihtaja Pietari-
sta on ilmoittanut, että Moskovan
kaupungin päällikkö on käynyt
Pietarissa sisäasiainministeri Go-
litzin'in luona valittamassa, että
Moskovassa vallitsee ravintoi-
neitten puute, joka uhkaa käydä
vaaralliseksi. Hallituksen kielto,
etteivät kaupungin asiamiehet
saa tehdä ostoksia ilman halli-
tuksen hyväksymättä ja seikka
ettei enemminkin tehtyjä tilauksia
ole täytetty uhkaa saattaa Mos-
kovan asukkaat nälänhätään. El-
lei asema parane niin kaupunki
on pian lievästi. Vähävaraisem-
pi väestö nyt jo kärsii nälkää.

Tilanne Venäjällä on kaupun-
keissa keho, sillä Venäjän lii-

SATOJA PAKOLAISIA SAANUT SURMAN- SA JUNA ONNET- TOMUEDESSA

Berlin, 21 p. helmik. — Rus-
koje Slovo, Pietarissa ilmestyvä
venäläinen lehti, on saanut tie-
don, että pohjois-Rumaniasa
Chirurchassa on rumaniaisia
pakolaisia kuljettava juna suistu-
nut radalta, vaunut sysäytyneet
sisäkkäin ja syttyneet tuleen.
500 henkeä sai surmansa paikal-
la ja 1,500 loukkaantui, monet
hengenvaarallisesti. Onnetto-
muudessa vallitsi kauhea paniik-
ki.

Missouri Pacific rauta- tie myyty huuto- kaupalla

St. Louis, Mo., helmik. 21. —
Missouri Pacific rautatie myytiin
tällä tänään huutokaupalla new-
yorkilaisille R. H. Nielsonille ja
J. W. Holmesille \$16,151,000.
Kumpikin ostajista edustaa yhti-
ön uudelleenjärjestämiskomiteaa.

Postiyhteys Amerikan ja Skandinavian mai- ten välillä alkanut uu- delleen

Lontoo, 22 p. helmik. — Yh-
dysvaltain ja Norjan sekä yleensä
kaikkien länsi-Euroopan mai-
ten välillä on alkanut uudelleen.
Englannin hallitus edelleen pi-
dättää oikeuden tarkastaa puoli-
ottomien maitten laivat, mutta
tarkastus tulee toimittavaksi
missä englantilaisessa taikka
Englannin liittolaismaitten sata-
massa tahansa. Skandinavian
ja Amerikan väliset laivat voi-
vat tarkastuttaa lastin Halifax-
issa.

PRESIDENTTI AIKOO VAATIA LISÄÄ VALTAA

Saksan ja Yhdysvaltain "riitai-
set" välit aiheena "esitelmään",
joka hän tulee pian pitämään
kongressissa.

Washington, D. C., helmik. 22.
— Presidentti Wilsonin sanotaan
jo "itseasiassa" päättäneen pitää
puheen kongressille Saksan ja
Yhdysvaltain väleistä ennen kon-
gressin nykyisen istutokauden
loppua.

Puheensa presidentti pitää eh-
kä ensi viikon lopulla. Ellei ase-
massa tapahdu jotakin huomatta-
vasti "kärjistävää", tulee presi-
denti pyytämään "vain" laajem-
pia valtuuksia "suojellakseen a-
merikalaisien oikeuksia" sen jäl-
keen kun kongressi lopettaa is-
tutonsa.

Nälänhätä Venäjällä

Lontoo, 22 p. helmik. — Daily
News'in kirjeenvaihtaja Pietari-
sta on ilmoittanut, että Moskovan
kaupungin päällikkö on käynyt
Pietarissa sisäasiainministeri Go-
litzin'in luona valittamassa, että
Moskovassa vallitsee ravintoi-
neitten puute, joka uhkaa käydä
vaaralliseksi. Hallituksen kielto,
etteivät kaupungin asiamiehet
saa tehdä ostoksia ilman halli-
tuksen hyväksymättä ja seikka
ettei enemminkin tehtyjä tilauksia
ole täytetty uhkaa saattaa Mos-
kovan asukkaat nälänhätään. El-
lei asema parane niin kaupunki
on pian lievästi. Vähävaraisem-
pi väestö nyt jo kärsii nälkää.

Tilanne Venäjällä on kaupun-
keissa keho, sillä Venäjän lii-

Rauhanääniä Engl. parlamentissa tu- kahutetaan vetoamalla Ame- rikan menettelyyn

Lontoo, 22 p. helmik. — Par-
lamentin keskustellessa yhä hal-
lituksen menettelytavoista sota-
mieloonien myönnytysehdotuksen
yhteydessä esiintyivät rauhaa
vaatimaan edusmiehet, Philip
Snowden, Arthur Ponsonby,
Charles P. Trevelyan ja muut.
Puheessaan he tuomitsivat liit-
touteitten menettelyä Saksan
rauhantarjouksen hylkäämisessä.
Snowden sanoi puheessaan, että
jota pitemmän sotaa jatketaan
sita mahdollisemmaksi käy tyy-
dyttävien rauhanehtojen saami-

VÄKIJUOMIEN LÄ- HETTÄMINEN KIEL- TOLAKIVALTIOIHIN KIELLETÄÄN

Washington, D. C., 22 p. hel-
mik. — Edustajahuoneessa hy-
väksyttiin tänään lakiehdotus vä-
kijoumien kielto lakivaltioihin lä-
hettämisen kieltämisestä. Ehd-
otuksen puolesta annettiin 319
ääntä ja vastaan 72.

Sosialistinen edusmies Meyer
Yondon ei äänestänyt kummalle-
kaan puolelle. Laki estää väki-
joumien kuljetuksen 14 valtioon,
joissa on "kieltolaki" voimassa,
mutta joihin vielä on saanut lä-
hettää väkijoumia, samalla aset-
taa se automaattisesti hallituksen
viranomaiset — marshallit —
velvolliseksi estämään väkijou-
mien salakuljetusta ja ottamaan
kiinni lain rikkojia. Raittius-
miehet pitävät lakia huomatta-
vana saavutuksena.

LAKKO KRUPPIN TYKKITEHTAILLA

Lakkolaisia lähetetään sotarinta-
maan.

Amsterdam, 22 p. helmik. —
Telegraafin kirjeenvaihtaja on
Saksan rajalta saanut tietää, et-
tä Kruppin tehtailta on käynnis-
sä lakko johon ottaa osaa 17,000
miestä. Työläiset vaativat pal-
kanylennystä ja sallitun ravinto-
määrän lisäystä. Hallitus on lä-
hettänyt suuren joukon lakkolai-
sia sotarintamaan.

Bernstorffin "kannut- tu musiikki" taka- varikoidaan

Halifax, N. S., helmik. 21. —
Canadian siirtolaisvirikailijat ovat
päättäneet takavarikoida Yhdys-
valloista poistuvalla Saksan lä-
hettiläältä, kreivi von Bernstorff-
ilta ja hänen seuralaisiltaan fon-
ografilevyt, koska ne ovat teh-
dyt kumista ja koska kumi on
sotakieltoavaraa. Jokaisella
matkustajalla sanotaan olevan
tattotoman määrän fonografile-
vyjä.

Rautatieonnettomuus Dakotassa

Sioux Falls, S. D., 22 p. hel-
mik. — Great Northern rauta-
tieyhtiön radalla täällä lähellä
sijaitsevan Garretson nimisen
paikan luona tapahtui rautatie-
onnettomuus, jossa kolme henkeä
sai surmansa ja 9 loukkaantui.
Onnettomuus tapahtui siten, että
akki-käänteessä jalesäpäin tule-
va rahtijuna ajoi edellämene-
vään hitaammin kulkevaan rahti-
junaan päki. Kun edellä kul-
kevan junan jälkimäiset vaunut
suistuivat kiskoilta vei taräys ko-
ko junan pois radalta.

YKSITOISTA TYÖLÄISTÄ TAIN TUNUT KAASUUN.

Ottawa, Ont., helmik. 21. —
Yksitoista työläistä taintunut
pelkistäämättömästä öljystä muo-
dostuneeseen kaasun National
Manufacturing Co:n konepajassa
tällä eilen. Yksi heistä, W.
Wake, on kuolemaisillaan ja
toistenkin terveys tulee kärsi-
mään tuosta "kokemuksesta"
suuresti.

THE circulation of the Toveri
is greater than the combined
circulation of all other news-
papers printed in Astoria.